BEANTWOORDING TECHNISCHE VRAGEN

Commissie

Aan: De gemeenteraad
Van: Het college van burgemeester en wethouders
Datum commissie: 27 oktober 2026
Zaaknummer: 00001270865
Onderwerp: Afwegingskader Reserve Realisatiestimulans Dijk en Waard 2026

Aanleiding

Op 22 oktober 2026 heeft het college technische vragen ontvangen van raadslid Rep van de fractie SDW over Afwegingskader Reserve Realisatiestimulans Dijk en Waard 2026. Dit onderwerp staat op de agenda van de commissie van 27 oktober 2026. In dit bericht staan de antwoorden op deze vragen.

Beantwoording

1. Wat is de verwachte totale omvang van de Reserve Realisatiestimulans voor de periode 2026–2034, uitgesplitst naar kalenderjaar?

Antwoord:
In onderstaande tabellen staan de te verwachte aantallen betaalbare woningen met de op dit moment te verwachten start van de bouw in dat jaar. Er wordt qua aantallen gewerkt met een bandbreedte vanaf 2026.

	2025	2026	2027	2028	2029
Aantal woningen	485	461-466	583-692	96-138	88-126

Op basis van bovenstaande tabel wordt op dit moment verwacht dat er met de bouw van 1.713 tot 1.907 betaalbare woningen zal worden gestart in de periode 2025 t/m 2029. Dit kan een totale omvang van de reserve van € 11.991.000,- tot € 13.349.000,- geven.

2. Hoe wordt beoordeeld of er daadwerkelijk sprake is van een publiek financieel tekort bij een woningbouwproject? Wordt hiervoor een vast toetsingskader gehanteerd?

Antwoord:
De situatie waarin de kosten voor de publieke voorzieningen hoger zijn dan de opbrengsten die de gemeente hiertegenover kan stellen, berekend via de methode van de grondexploitatie.

3. Hoe wordt voorkomen dat middelen uit de reserve worden ingezet voor kosten die al zijn opgenomen in bestaande grondexploitaties, investeringsprogramma's of andere gemeentelijke budgetten?

Antwoord:
Het te hanteren afwegingskader voorziet hierin en beoordeelt besteding op basis van een vooraf vastgestelde set van criteria, principes en prioriteiten. De raad zal zelf het hieruit volgend bestedingskader vaststellen. Ook wordt vastgelegd hoe besluitvorming en verantwoording plaatsvinden.

4. Hoe wordt bepaald of twee bestedingsdoelen als 'min of meer gelijkwaardig' kunnen

worden beschouwd, zoals bedoeld in hoofdstuk 5 van het afwegingskader?

Antwoord:
Voor de situatie dat bestedingsdoelen min of meer gelijkwaardig zijn voorziet het afwegingskader in de prioriteringsladder. Het college legt het bestedingsplan voor aan de raad.

5. Op welke wijze wordt beoordeeld of een bijdrage uit de reserve leidt tot extra inkomsten uit de Regeling realisatiestimulans, en hoe wordt voorkomen dat hierbij sprake is van dubbeltelling van inkomsten?

Antwoord:
Als de bijdrage leidt tot projecten die vóór 2030 versneld kunnen starten en die (extra) betaalbare woningen toevoegen die nog niet waren ingerekend. Deze projecten kunnen vervolgens opnieuw inkomsten uit de realisatiestimulans opleveren. Er is geen sprake van een dubbeltelling.

6. Welk bestuursorgaan is bevoegd om besluiten te nemen over afzonderlijke onttrekkingen aan de reserve: het college of de gemeenteraad?

Antwoord:
De gemeenteraad.

7. In hoofdstuk 6 staat dat besluitvorming over de inzet kan plaatsvinden voordat de rijksbijdrage daadwerkelijk is ontvangen. Hoe wordt daarbij voorkomen dat verplichtingen worden aangegaan waarvoor uiteindelijk onvoldoende middelen beschikbaar blijken te zijn?

Antwoord:
We monitoren de reserve op wat er inkomt en uitgaat, dit moet voorkomen dat we verplichtingen aangaan waarvoor uiteindelijk onvoldoende middelen beschikbaar zijn. Via het bestedingsplan wordt het overzicht jaarlijks gegeven. Daarnaast geldt dat gemeenten jaarlijks uiterlijk op 15 juli hun jaarrekening met accountantsverklaring moeten indienen met daarin de verantwoording van de subsidie (via Single Information Single Audith SISA methode). Na die tijd is de bijdrage vastgesteld en kunnen op basis hiervan verplichtingen worden aangegaan.

8. Kan er jaarlijks een overzicht aan de gemeenteraad verstrekt waarin per project de toegekende bijdrage, de daadwerkelijk bestede bedragen, de gerealiseerde resultaten en de resterende middelen zijn opgenomen?

Antwoord:
Ja, dat is mogelijk.

9. Op welke wijze wordt vastgesteld hoeveel woningen daadwerkelijk eerder zijn gerealiseerd dankzij de inzet van middelen uit de reserve? Wordt daarbij een vergelijking gemaakt met de oorspronkelijke planning?

Antwoord:
Ja. De voortgang van start bouw wordt op basis van de planmonitor bijgehouden. Het ‘versneld laten starten’ van woningbouwprojecten is vooral van belang in de laatste jaren van de termijn. Het is goed om daar nu al rekening mee te houden en er scherp op te zijn welke projecten daarvoor in aanmerking kunnen komen. Het versnellen van woningbouwprojecten is daarnaast in

de basis het doel van de realisatiestimulans. Het zal maatwerk zijn om te bepalen welke projecten eerder gerealiseerd kunnen worden door inzet van de Realisatiestimulans.